

Rapport

efter kvalitetsgranskning av
Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1-3
vid Hånger skola i Värnamo kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om Hånger skola

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1-3 under november 2011-mars 2012. Granskningen vid Hånger skola i Värnamo kommun ingår i detta projekt.

Hånger skola besöktes den 13-14 mars. Ansvariga inspektörer har utredare Ester Alavei och undervisningsråd Cecilia Rösténus varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen genomförs i totalt 31 kommunala skolor och 4 fristående skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om Hånger skola

Skolenhetens namn: Hånger skola	Antal elever
Förskoleklass	4
Grundsärskola	
Grundskola	55
Totalt antal elever:	59
Antal elever i årskurs 1-3	28
Antal elever i årskurs 3	10

Hånger skola är en kommunal F-6 skola och leds av en rektor. Lärarna är indelade i två arbetslag: förskoleklass och årskurs 1-3 samt årskurs 4-6. I arbetslagen ingår förutom lärare även fritidspedagoger. Det finns två lärare knutna till årskurserna 1-3, en förskollärare som undervisar i idrott och två fritidspedagoger som undervisar i musik och bild. Lärarna är klasslärare i årskurs 1 samt årskurserna 2-3. Eleverna är organiserade i åldersintegrerade grupper så att de arbetar F-1, 1-2, 2-3, men även ibland åldershomogent. Lärarna planerar stora delar av undervisningen tillsammans och har gemensamma möten med tre andra skolor i området en gång i månaden för pedagogiska diskussioner.

Resultat

1. Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?

1.1 Rektor tar ansvar för att lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav

Här undersöks om rektorn tar ansvar för och skapar förutsättningar för lärarnas gemensamma arbete med kunskapsbedömningar utifrån kursplanerna.

Värnamo kommun har en implementeringsplan för den nya läroplanen, Lgr 11, för alla sina skolor. Arbetet med implementeringsplanen startade januari 2011 och avslutades december 2011 och därefter har arbetet fortskridit ute på de enskilda skolorna. Under hela 2011 har Hånger skola bedrivit ett implementeringsarbete av den nya läroplanen för grundskolan, Lgr 11. En lärare på skolan har haft en del av sin tjänst avsatt för att ta ett större ansvar på skolan och vägleda resterande del av personalen. Implementeringsansvarig på respektive skola har fått kompetensutveckling genom Skolverkets konferenser och därefter har insatser med implementeringsansvariga skett kontinuerligt inom hela området. Förutom planerade studiedagar har skolan regelbundna träffar varje vecka för olika implementeringssatsningar. Personalen på skolenheten har även ingått i pedagogiska caféer, där olika diskussioner skett kring hur man skapar helhetssyn kring eleverna och den här terminen har diskussionerna handlat om bedömningar.

Fritidspedagogernas och förskollärarnas möjligheter till att sätta sig in i Lgr 11 påbörjades senare och pågår till och med våren 2012. Innehållet i detta implementeringsarbete skiljer sig från lärarnas och är enligt rektorn mer inriktat mot den specifika verksamheten och utgår från modell dialogcafé, med tvärgruppsdiskussioner samt föreläsningar. Värnamo kommun har nyligen beslutat att det gemensamma implementeringsarbetet ska följas upp genom lokala satsningar i de fyra områden kommunen är indelad i. Innehållet i dessa satsningar är inte klart vid granskningstillfället. Enligt rektorn är även framtida satsningar under initiering i kommunen och är tänkta att utgöra en mer horisontell satsning, det vill säga en röd tråd i 1-16 årsperspektivet.

De intervjuade lärarna framhåller att de samverkar nära med varandra då antalet elever i årskurs 3 är få. Vid besökstillfället har lärarna utarbetat aktuella matriser i svenska, matematik och de naturorienterande ämnena med utgångspunkt i de nya kursplanerna för att kunna bedöma eleverna i årskurs 3 på ett likvärdigt sätt. Lärarna påpekar att detta samarbete behöver utvecklas så det omfattar hela skolenheten och även innefattar andra inslag för likvärdig bedömning som exempelvis jämföra elevarbeten.

Enligt intervju med lärarna och rektorn har lärarna jobbat med ett stödmaterial för hur man kan formulera sig och haft gemensamma diskussioner kring hur man skapar ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen av elevernas kunskaper. Rektorn bekräftar att detta är ett utvecklingsområde som skolan behöver arbeta vidare med och att det är en viktig del i det kommande kvalitetsarbetet. Det framgår även av de individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av. Där finns exempel på värderande språk med uttryck som *"Du behöver förbättra din förmåga att lyssna på andra och att vänta på din tur."* och *"Bli bättre på att behärska mitt humör"*.

Av intervju med lärarna och rektorn framgår att skolan vid besökstillfället saknar gemensamma former och rutiner för den fortlöpande bedömningen och dokumentationen av elevernas kunskaper. Detta är dock nästa steg i det pågående utvecklingsarbetet och omfattar även arbetet med att skapa ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn tar ansvar för att tillsammans med lärarna utveckla gemensamma rutiner och former för att planera undervisningen.

Rektorn och lärarna behöver fortsätta det pågående utvecklingsarbetet med bedömning och dokumentation av elevernas kunskaper för att säkerställa att lärarna använder sig av ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen och för att bedömningen är likvärdig

Rektorn behöver skapa förutsättningar för en likvärdig bedömning inom skolan.

1.2 Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning

Här undersöks om rektorn ser till att det finns ett kvalitetsarbete kring kunskapsbedömningar på skolan genom att följa upp och utvärdera detta arbete samt huruvida resultaten av det används. Vidare handlar bedömningspunkten om rektor tillsammans med lärarna analyserar skolans kunskapsresultat och resultaten på de nationella proven.

Av intervju med både lärarna och rektorn framgår att skolan befinner sig i en inledningsfas när det gäller att utveckla arbetsformer där lärarna tillsammans jämför och analyserar skolans kunskapsresultat och hur de förhåller sig till de nationella ämnesproven och annat bedömningsstöd.

Lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling genom fortlöpande samtal med eleverna, dokumenterar och gör noteringar i anteckningsbok i undervisningssituationer som senare förs in i det skolan kallar "bedömningsstöd". Dessa bedömningsstöd innehåller en översikt över vilka kunskapskrav eleverna ska uppnå under aktuell termin och fanns vid besökstillfället utarbetade för ämnena svenska, matematik och de naturorienterande ämnena. Lärarna uppger att det är ganska enkelt att göra kontinuerliga bedömningar i undervisningen då antalet elever är så få. Vidare menar lärarna att det bedömningsunderlag de får i undervisningen kring varje elevs kunskapsutveckling omsätter de sedan i nästa lektion. Lärarna använder sig även av en sammanställning över alla elevers samlade framåtsyftande mål i de individuella utvecklingsplanerna. Denna sammanställning återvänder lärarna till på sina lektioner för att hålla målen levande samt för att kunna arbeta med elever med liknande mål i mindre grupper när så behövs.

De sammanställningar som finns är resultat från de nationella ämnesproven i matematik och svenska för årskurs 3. Skolövergripande sammanställningar över kunskapsresultat i övriga ämnen saknas. Resultaten från de nationella ämnesproven diskuteras på elevnivå liksom resultaten från olika bedömningsstöd. Rektorn tar del av resultaten från nationella ämnesproven och redovisar dem för förvaltningen. Dessa resultat diskuteras senare på kommunnivå. Enligt lärarna används resultaten från de nationella ämnesproven som ett underlag inför utvecklingssamtalen och upprättande av de individuella utvecklingsplanerna och skriftliga omdömen.

Av intervju med lärarna och rektorn framgår att rutiner och arbetssätt vad gäller analys av enskilda elevers resultat fungerar, men det är svårt att hitta

goda skolövergripande rutiner för att systematiskt och regelbundet dokumentera elevernas kunskapsutveckling.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver använda skolans resultat i det systematiska kvalitetsarbetet genom att skapa förutsättningar för att lärarna tillsammans jämför och analyserar skolans kunskapsresultat i alla ämnen i förhållande till kunskapskraven.

Vidare behöver rektorn tillsammans med lärarna följa upp och utvärdera de rutiner och former för bedömning och dokumentation som används så att de är ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete.

1.3 Bedömning ingår i lärarnas planering av undervisningen

Här undersöks om lärarna vid planering av undervisningen utgår från kursplanerna samt om lärarna även planerar för hur bedömningen av eleverna ska gå till så att den blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Av intervju med lärarna och den insända dokumentationen framkommer att planeringen av undervisningen utgår från kursplanernas samtliga delar, nämligen syfte, centrala innehåll och kunskapskrav. Ett exempel på en planering i ämnena biologi, svenska, bild och musik som Skolinspektionen tagit del av visar att några delar av ämnenas kunskapskrav är utgångspunkten för planeringen av ett temaområde kring "blommor på sensommaren och hösten". I planeringen för temaområdet anges till exempel att eleverna ska kunna genomföra systematiska undersökningar i biologi, kunna sortera, gruppera och artbestämma växter i närmiljön och använda sig av innehållet för att beskriva och ge exempel på enkla samband i naturen. I planeringen ingår rubrikerna "Ur övergripande mål", "Ur syfte", "Ur centralt innehåll", "Ur kunskapskrav för godtagbara kunskaper i årskurs 3", "Arbetssätt/metoder/aktiviteter", "Redovisningsform" samt "Bedömning". Av planeringen framgår med andra ord *vad* läraren ska bedöma och *hur* läraren ska bedöma men inte *när* det ska ske. Lärarna menar att *hur* bedömningen ska ske är något de kan bli mycket bättre på avseende att göra eleverna mer delaktiga då det enbart är läraren som bestämmer hur bedömningen ska ske idag. De intervjuade eleverna var inte heller medvetna om när de bedömdes.

Lärarna beskriver vid intervjun att enligt den insända planeringen så skedde bedömningen löpande under arbetets gång utan hållpunkter för när det ska ske. Vidare beskriver lärarna i intervjun att de numera redan vid inledningsskedet av planeringen av undervisningen har börjat med att bestämma hur

bedömningen systematiskt ska bli en integrerad del av undervisningen. Det finns dock inga konkreta exempel på detta vid granskningstillfället. Vidare framkom av lärarna att det upplevdes som svårare att göra bedömningar i de ämnen där det inte finns kunskapskrav för årskurs 3.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna vid planeringen av undervisningen utgår från de olika delarna i kursplanerna.

Lärarna identifierar och planerar *hur* eleverna ska visa sina kunskaper, *vad* i kunskapskraven som ska bedöms, dock behöver lärarna planera bättre för *när* bedömningen ska ske.

Vidare behöver lärarna planera så att bedömningen blir en integrerad del i undervisningen för att tillsammans med eleverna följa upp och stödja elevernas kunskapsutveckling i undervisningen och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete, för att synliggöra lärandet för eleverna.

1.4 Lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper samt om läraren ger framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla i förhållande till kunskapskraven och hur detta ska ske. Vidare handlar det om hur lärarens bedömning blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Elevernas förståelse för vilka kunskaper de ska utveckla och på vilka grunder bedömningen sker

Intervjuade lärare beskriver att de inför varje nytt arbetsområde tillsammans med eleverna går igenom vilka mål de ska arbeta med. Intervjuade elever menar att de tittar på måldokumentet innehållande kunskapskraven som sitter på klassrumsväggarna för att få reda på vilka kunskapskrav det är de ska uppnå och att lärarna ganska ofta refererar till dem. Dessa uppsatta måldokumentet handlar endast om matematik, svenska samt engelska. Det pågående utvecklingsarbetet med bedömning i kombination med implementeringen av Lgr 11 har börjat visa sig i undervisningen i ovan nämnda ämnen. Av lärarintervjun framgår att lärarna i större utsträckning börjat uppmärksamma eleverna på kunskapskraven och tydliggör dem för eleverna. Enligt elevintervjun sätter lärarna och eleverna tillsammans vid utvecklingssamtalen upp mål för vad eleverna ska arbeta med i sin kunskapsutveckling. Av de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av framgår dock att det finns en variation mellan hur lärarna formulerar sig, exempelvis "Du kan träna mer på att räkna addition och subtraktion med uppställning" eller "fortsätt på samma

sätt, du har god potential". Det finns dock exempel på ämnesområden där eleverna inte kan beskriva de kunskapskrav som ska uppnås, exempelvis inom bild, musik och idrott. En elev känner till att det finns kunskapskrav i musik, men det var så länge sedan det gicks igenom så eleven minns inte det. Samtliga intervjuade elever vet att det finns kunskapskrav i ämnet idrott, men ingen kan redogöra för vilka dessa är.

Det framgår även av elevintervjun att det finns ett fåtal elever som inte tycker att de lär sig något i vissa ämnen, exempelvis de naturorienterande ämnena. En elev säger exempelvis "*jag kan redan det mesta*" och eleven tror inte att det är möjligt att få jobba med mer avancerade uppgifter då det aldrig har hänt, utan alla elever ska jobba med samma saker och det händer också att elever i årskurs 3 får samma arbetsuppgifter som elever i årskurs 2.

Återkoppling

Den återkoppling som sker i ämnena svenska, matematik och engelska är vanligtvis korta skriftliga kommentarer på elevernas arbeten. I övriga ämnen sker återkopplingen främst i form av muntliga kommentarer i undervisningssituationer, vilket konkret innebär att läraren går runt i klassrummet och kommenterar det eleverna gör. Muntlig återkoppling kan både handla om uppmuntran och även vad eleven behöver bli bättre på. Exempel på kommentar kan vara "*Bra läsflyt, men träna på att ...*". Eleverna visar i sina arbetsböcker att lärarna markerar när de gjort färdigt ett avsnitt eller en uppgift genom att skriva "R" alternativt markera om uppgiften är fel. Eleverna kan inte ge exempel på tillfällen då läraren berättar hur eleverna ska göra för att utvecklas och bli ännu bättre nästa gång.

I "kom-ihåg-boken" som fungerar som en skoldagbok utvärderar eleverna vad som har skett under veckan och vad de ska ha i läxa den kommande veckan. Lärarna återkopplar sedan det eleverna har skrivit.

All återkoppling som Skolinspektionen tagit del av är i huvudsak uppgiftsrelaterad och är inriktad på om den aktuella elevuppgiften är korrekt utförd eller inte. Återkopplingen används med andra ord sällan för att hjälpa eleven att utveckla en strategi för sitt lärande. Lärarna upplever också svårigheter när det gäller att bedöma och återkoppla till de yngsta barnen i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen, som till exempel "delta aktivt i ett samtal".

Dokumentation

Av skolans dokumentation och intervjuer framkommer att det inte finns gemensamma rutiner på skolenheten för hur den fortlöpande bedömningen av elevernas kunskaper ska ske. Rektorn och lärarna framhåller att varje lärare väljer på vilket sätt den fortlöpande bedömningen ska dokumenteras. Lärarna beskriver att de i undervisningssituationer gör noteringar om elevernas

kunskapsutveckling i en anteckningsbok och sedan för in det i sina tidigare nämnda "bedömningsstöd" i en pärm. I pärmen finns det en flik för varje barn där dokumentationen finns samlad. Utöver bedömningsstöden innehåller varje flik ett dokument bestående av tre kolumner enligt följande: i den första kolumnen skrivs elevens framtidsytande mål hämtade ur den individuella utvecklingsplanen, i den andra finns en beskrivning av själva genomförandet och i den tredje finns lärarens egna noteringar. Dokumenten utgör dels underlag till de skriftliga omdömena som upprättas för alla elever, dels underlag för kommande övningar. Lärarna har även konstruerat ett kompletterande dokument där eleverna gör en självvärdering i samband med avslutade teman.

Lärarna uppger att de många gånger använder sig av så kallade "bedömningsintervjuer", då många elever har lättare att uttrycka sig muntligt än skriftligt. Dessa "intervjubedömningar" dokumenteras under samtalet och används senare som bedömningsunderlag i den sammantagna bedömningen.

Lärarna menar att det är lättare att göra bedömningar i svenska och matematik på grund av att det i de ämnena finns nationella ämnesprov och bedömningsstöd i form av exempelvis "Diamant" och "Läsa och Förstå Tal" som skolan använder. Lärarna uttrycker även att det känns svårt att göra bedömningar i ämnet musik. Lärarna använder sig av de nationella ämnesproven som en viktig del när det gäller att bedöma elevernas kunskapsutveckling i matematik och svenska/svenska som andraspråk.

Individuella utvecklingsplaner

Av de individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen Skolinspektionen tagit del av framgår att eleverna får skriftliga omdömen i samtliga ämnen de får undervisning i. I mallen så inleds varje ämne med kunskapskraven för årskurs 3 och i de ämnen där det saknas kunskapskrav för årskurs 3 har kunskapskraven för årskurs 6 brutits ner. Det finns dock en variation i hur lärarna formulerar sig. En del omdömen beskriver i princip enbart vilka områden eleven har arbetat med, medan andra utförligt beskriver elevens kunskaper. Målen i den framtidsytande delen av de individuella utvecklingsplanerna domineras av ämnena svenska och matematik. Av elev- och lärarintervjun framgår att framtidsytande mål i andra ämnen än svenska och matematik är ovanliga. Eleverna beskriver vidare att de sällan får vara med och formulera sina framtidsytande mål och att de inte får ha mål i sådant de redan är bra på utan det ska vara sådana områden som de behöver träna mer på.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna i större utsträckning behöver följa elevernas kunskapsutveckling och ge kontinuerlig och framtidsytande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla och hur detta ska ske så att bedömningen blir en integrerad del i undervisningen tillsammans med eleverna för att synliggöra lärandet. Detta arbete omfattar även att lärarna

ska ge eleverna förståelse för vilka kunskaper de ska utveckla och tydliggöra på vilka grunder de bedöms.

Lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven i alla ämnen och använder aktuella bedömningsunderlag för att upprätta den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen och tar fram mål för utveckling tillsammans med elever. Det finns dock variationer mellan hur lärarna formulerar sig och rektorn behöver tillsammans med lärarna säkerställa att det blir mer likvärdigt och att de individuella utvecklingsplanerna uppfyller skollagens krav. Lärarna behöver dock vidareutveckla arbetet med bedömning i ämnet musik. Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevernas kunskapsutveckling.

Lärarna behöver utveckla skolgemensamma och ändamålsenliga rutiner och former för dokumentation som främjar elevernas kunskapsutveckling och väl återspeglar deras kunskaper i förhållande till kursplanernas kunskapskrav samt analysera de kunskaper eleven har visat.

Lärarna analyserar regelbundet de kunskaper eleven har visat, gör helhetsbedömningar av dessa och jämför med kursplanernas kunskapskrav.

1.5 Lärarna följer upp undervisningen

Här undersöks hur lärarna följer upp och utvärderar sin planering och undervisning samt bedömnings- och dokumentationsformer.

De lärare Skolinspektionen har intervjuat menar att det framgår av elevgruppen om undervisningen inte fungerar och man behöver förändra sitt sätt att undervisa. Av intervjun framgår även att lärarna jobbar nära varandra och har dagligen naturliga tillfällen att informellt reflektera över varandras undervisning. Utifrån intervjuer med lärarna och rektorn konstaterar Skolinspektionen att någon mer fördjupad analys och identifiering i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har givit eleverna möjligt att utvecklas vidare i förhållande till kraven i läroplanen förekommer i ringa omfattning. Enligt lärarintervjun gör eleverna regelbundet utvärderingar kopplat till det arbetsområde de genomfört, utifrån den pedagogiska planeringen. Av elevintervjun framgår det däremot att eleverna ser utvärderingarna som en kontroll av vad de lärt sig och inte vad de tycker om arbetsområdet.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna i högre utsträckning behöver identifiera och analysera vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen. Lärarna behöver också följa upp och utvärdera i vilken

utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har givit eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen.

Lärarna behöver utveckla kvaliteten av sina utvärderingar och säkerställa att de bedömnings- och dokumentationsformer som används är ändamålsenliga.

1.6 Lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanerna.

Av intervjun med lärarna, vårdnadshavare och den insända dokumentationen framkommer att vårdnadshavarna får fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen, men av varierande kvalitet. Några av de vårdnadshavare Skolinspektion har träffat upplever samtalen som ett treparts-samtal och att de får information i alla ämnen som eleverna får undervisning i, dock är några föräldrar osäkra på detta. Av de skriftliga omdömen Skolinspektionen tagit del av framgår det att omdömena i ämnet musik inte i alla delar återger elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. Vidare framgår det av intervjun med vårdnadshavare och de insända dokumenten att de framtidsytande målen i de individuella utvecklingsplanerna främst handlar om svenska, matematik samt socialt förhållningssätt.

I början av höstterminen genomförs ett utvecklingssamtal där mål för terminen sätts upp. En del vårdnadshavare är osäkra på när dessa mål följs upp och en del menar att de följs upp vid nästa utvecklingssamtal på vårterminen. Inför utvecklingssamtalet så skickas de skriftliga omdömena hem så att elever och vårdnadshavare kan förbereda sig. Eleverna får också hem en form av utvärdering som de ska svara på inför samtalet.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger fortlöpande information till vårdnadshavare om elevernas kunskapsutveckling, dock behöver informationen i ämnet musik utvecklas i förhållande till kunskapskraven.

2. Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår av kursplanernas kunskapskrav?

2.1 Lärarna har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper

Här undersöks om läraren har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper och om lärarna använder olika underlag för bedömning samt om eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.

Enligt lärarna har många elever lättare att kommunicera muntligt än skriftligt och därför bedömer man hellre muntligt genom intervjuer. Dessa intervjubedömningar dokumenteras under samtalet. Lärarna uppger att de har klart för sig vad som ska bedömas, men befinner sig i en utvecklingsfas gällande när bedömningen ska ske. Hur bedömning ska ske, menar lärarna, är ett utvecklingsområde speciellt med avseende på att göra eleverna mer delaktiga då det enbart är lärarna som bestämmer hur bedömningen ska ske idag. Intervjuade elever uppger att det är läraren som bestämmer på vilket sätt eleverna ska visa sina kunskaper.

Lärarna beskriver att de har börjat tänka på att variera redovisningssätt så att eleverna får prova på olika varianter, dock kan inte eleverna ge något exempel på hur de kan visa sina kunskaper på fler sätt än ha olika prov och tester. Att låta eleverna visa sina kunskaper på olika sätt samt att använda ett allsidigt underlag vid bedömning i förhållande till kunskapskraven och inte bara använda sig av någon form av faktakontroll av elevernas kunskaper är ett pågående utvecklingsarbete på Hånger skola menar både rektorn och lärarna.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna behöver utveckla sitt arbete med att använda ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskapsutveckling så att eleverna ges goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt.

2.2 Vårdnadshavares kännedom om kunskapskraven

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare information om kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Höstterminen 2011 bjöd skolan in till ett föräldramöte där vårdnadshavarna fick ta del av information om förändringarna i den nya skollagen samt Lgr 11. Lärarnas pedagogiska planeringar innehållande information om ämnenas syfte, det centrala innehållet samt kunskapskraven skickas hem till vårdnadshavarna. Enligt intervju med både rektorn och lärarna informeras vårdnadshavarna även vid utvecklingssamtalen om kunskapskraven i de olika ämnena och var eleverna befinner sig i förhållande till dessa. I de så kallade "skoldagböcker" som varje elev har finns också noteringar om elevernas kunskapsutveckling samt kunskapskraven. Av intervju med lärarna framgår att de har informerat vårdnadshavarna om de nya kunskapskraven vid föräldramöten och detta bekräftas i intervjun med vårdnadshavarna. De vårdnadshavare Skolinspektion intervjuade var eniga om att de får tillräcklig information om kunskapskraven i de ämnen som eleverna får undervisning i.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger vårdnadshavarna information om kunskapskraven i alla ämnen som eleverna får undervisning i.

Syfte och frågeställningar

Forskning och utvärderingar visar att många lärare upplever en osäkerhet kring hur elevernas kunskaper ska bedömas i de tidigare skolorna. Lärarna menar också att skolorna saknar ett gemensamt förhållningssätt och rutiner för dokumentation när det gäller att följa och bedöma elevers kunskapsutveckling. Lärarnas osäkerhet kan leda till att bedömningar och individuella utvecklingsplaner saknar koppling till kunskapskraven i de nationella kursplanerna.

Forskning visar att bedömning kan vara ett verktyg för att löpande stödja elevernas lärande och utveckling. Det handlar om att eleverna får möjlighet att fortlöpande visa de kunskaper som framgår av kunskapskraven i kursplanerna och att de förstår vilka grunder de bedöms utifrån, var de befinner sig i förhållande till kunskapskraven och hur de kan göra för att ytterligare utveckla sina kunskaper.

Syftet med projektet är att undersöka om de bedömningsunderlag lärarna använder och de bedömningar lärarna gör är relaterade till kunskapskraven i de nationella kursplanerna och i övrigt sker i enlighet med styrdokumentet. Detta mot bakgrund av att en ny läroplan för grundskolan, Lgr 11, införs under 2011. Granskningen syftar dessutom till att hitta goda exempel på hur lärare arbetar med bedömning för att främja lärande som en integrerad del i lärandeprocessen tillsammans med eleven.

De centrala frågeställningarna är:

- Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?
- Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår av kursplanernas kunskapskrav?

Metod och material

Granskningen inleds genom att inspektörerna innan skolbesöket tar del av olika dokument och gör en dokumentanalys. Rektorn har exempelvis svarat på en verksamhetsredogörelse och skickat in olika dokument skolan har i arbetet kring bedömning till inspektörerna inför skolbesöket.

Varje skolbesök består av intervju med rektor, lärare (både i grupp med 6-8 lärare i åk 1-3, och djupintervju med två lärare i åk 3), elever i åk 3 (i grupp med cirka 6 elever) och vårdnadshavare i åk 3 (i grupp med 6-8 personer). I de fall då den besökta skolan består av ett fåtal lärare och elever kan sammansättningen vid intervjuerna komma att anpassas till detta. Besöket avslutas med en återkoppling till rektor kring inspektörernas preliminära bedömningar.

Tabellen visar antalet intervjuade vid Hånger skola.

Hånger skola	Antal
Intervjuade elever	6
Intervjuade lärare	3
Intervjuade vårdnadshavare	5

Författnings- och forskningsstöd i Skolinspektionens kvalitetsgranskning Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1-3

Författningar

Lagar

- Skollagen (2010:800)

Förordningar

- Skolförordning (SFS 2011:185)
- Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Skolverkets föreskrifter

- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen

Skolverkets allmänna råd

- Skolverkets allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16) (AR IUP)
- Skolverkets allmänna råd, Planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan (SKOLFS 2011:149) (AR Planering)

Forskningsstöd

- Skolverkets stödmaterial: Kunskapsbedömning i skolan – praxis, begrepp, problem och möjligheter
- Skolverkets kunskapsöversikt: Kunskapsbedömning – Vad, hur och varför?

1. Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?

1.1 Rektor tar ansvar för att lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav

Här undersöks om rektorn tar ansvar för och skapar förutsättningar för lärarnas gemensamma arbete med kunskapsbedömningar utifrån kursplanernas kunskapskrav.

Inom detta område granskas följande:

- Rektor tar ansvar för att tillsammans med lärarna utveckla gemensamma rutiner och former för att planera undervisningen och för att bedöma och dokumentera elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav (2 kap. 9 § och 4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgr 11, 2.8, AR IUP, AR Planering).
- Rektorn skapar förutsättningar för att lärarna använder ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen (AR IUP).
- Rektorn skapar förutsättningar för en likvärdig bedömning inom skolenheten (1 kap. 9 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Lgr 11, 2.8, AR Planering).

Författningsstöd

1 kap. 9 § skollagen

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 9 § skollagen

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Det pedagogiska arbetet vid en förskolenhet ska ledas och samordnas av en förskolechef. Dessa ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

En likvärdig utbildning

/.../ Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet/.../.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har /.../.

Lgr 11 punkt 2.8

2.8 REKTORNS ANSVAR

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklingssamtal

Skolans lärare bör

- ha gemensamma rutiner och former för dokumentation av elevernas kunskapsutveckling
- utveckla ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen

Elevers lärare bör

- informera elev och vårdnadshavare om vilka kunskaper och kunskapskvaliteter som ska bedömas

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Planering

Rektorn bör

- organisera verksamheten så att lärarna ges förutsättningar att planera undervisningen
- utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna

Kunskapsbedömning

Rektorn bör

- stödja lärarna i deras arbete med att bedöma elevernas kunskaper genom att tillsammans med dem utveckla gemensamma rutiner och former för att utvärdera elevernas kunskaper

Dokumentation

Lärare bör

- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevernas kunskaper och som ger en grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare

1.2 Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning

Här undersöks om rektorn ser till att det finns ett kvalitetsarbete kring kunskapsbedömningar på skolan genom att följa upp och utvärdera detta arbete samt huruvida resultaten av det används. Vidare handlar bedömningspunkten om rektorn tillsammans med lärarna analyserar skolans kunskapsresultat och resultaten på de nationella proven.

Inom detta område granskas följande:

- Rektorn använder skolans kunskapsresultat i kvalitetsarbetet genom att skapa förutsättningar för att lärarna tillsammans jämför och analyserar skolans kunskapsresultat och hur de förhåller sig till resultaten från de nationella proven och eventuellt annat bedömningsstöd (*AR Planering*).
- Rektorn följer tillsammans med lärarna upp och utvärderar de rutiner och former för bedömning och dokumentation som används så att de är ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete (*4 kap. 4-6 §§ skollagen, AR Planering*).

Författningsstöd**4 kap. 4-6 § skollagen***Enhetsnivå*

4 § Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn och förskolechefen ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet

5 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Dokumentation

6 § Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- tillsammans på skolenheten regelbundet analysera och diskutera hur olika elevprestationer bedöms i förhållande till kunskapskraven
- som stöd för bedömningen av elevernas kunskaper jämföra resultaten på de nationella ämnesproven med den egna dokumentationen och analysera skillnader och likheter i resultaten

Rektorn bör

- stödja lärarna i deras arbete med att bedöma elevernas kunskaper genom att tillsammans med dem utveckla gemensamma rutiner och former för att utvärdera elevernas kunskaper

Uppföljning

Rektorn bör tillsammans med lärarna systematiskt och kontinuerligt

- följa upp formerna för utvärdering och bedömning av elevernas kunskaper
- följa upp och utvärdera de rutiner och former för dokumentation som används så att de är effektiva och ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete.

1.3 Bedömning ingår i lärarnas planering av undervisningen

Här undersöks om lärarna vid planering av undervisningen utgår från kursplanerna samt om lärarna även planerar för hur bedömningen av eleverna ska gå till så att den blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna utgår vid planeringen av undervisningen från kursplanernas syfte, centrala innehåll och kunskapskrav (1 kap. 11 § skollagen och 9 kap. 1-2 §§ skolförordningen, AR Planering).
- Lärarna identifierar och planerar hur eleverna ska visa sina kunskaper, vad i kunskapskraven som ska bedömas och när bedömningen ska ske (AR Planering).

- Lärarna planerar så att bedömningen systematiskt blir en integrerad del i undervisningen för att tillsammans med eleverna följa och stödja elevernas kunskapsutveckling i undervisningen och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete för att synliggöra lärandet för eleverna (*AR Planering*).

Författningsstöd

1 kap. 11 § skollagen

För varje skolform och för fritidshemmet skall gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

9 kap. 1-2 §§ skolförordningen

Utbildningens innehåll och omfattning

Läroplan och kunskapskrav

1 § För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen (2010:800). Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kunskapskrav.

2 § Kunskapskrav ska finnas för

- matematik, svenska och svenska som andraspråk samt gemensamt för samhällsorienterande ämnen och för naturorienterande ämnen i årskurs 3,
- samtliga ämnen utom moderna språk i årskurs 6, och
- samtliga ämnen i årskurs 9.

Kunskapskraven i årskurs 3 och 6 anger den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev vid slutet av årskursen. Kunskapskraven i årskurs 9 anger den kunskapsnivå som krävs för ett visst betyg när ett ämne avslutas.

Lgr 11, 3 Kursplaner

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Planering

Läraren bör vid planeringen av undervisningen

- tydliggöra vilka delar av ämnets syfte som undervisningen i det aktuella arbetsområdet ska inriktas mot och utifrån det avgöra hur det centrala innehållet ska kombineras och behandlas så att eleverna ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven

- identifiera vilka delar av kunskapskraven som bedömningen ska utgå ifrån i det aktuella arbetsområdet och avgöra hur eleverna ska få visa sina kunskaper
- skapa förutsättningar för att följa och stödja elevernas kunskapsutveckling och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete

1.4 Lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper samt om läraren ger framtidsytande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla i förhållande till kunskapskraven och hur detta ska ske. Vidare handlar det om hur lärarens bedömning blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Inom detta område granskas följande:

- Läraren ger eleven förståelse för vilka kunskaper de ska ges möjlighet att utveckla i alla ämnen och på vilka grunder de bedöms (*Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Lgr 11, 2.7*).
- Lärarna följer elevernas kunskapsutveckling och ger kontinuerlig och framtidsytande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla och hur detta ska ske så att bedömningen blir en integrerad del i undervisningen tillsammans med eleverna för att synliggöra lärandet (*10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11, 2.7, AR Planering*).
- Lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven i alla ämnen och använder aktuella bedömningsunderlag för att upprätta individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (*10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11, 2.7*).
- Lärarna analyserar regelbundet de kunskaper eleven har visat, gör helhetsbedömningar av dessa och jämför med kursplanernas kunskapskrav (*Lgr 11, 2.7, AR Planering*).
- Lärarna använder resultaten från nationella proven för att bedöma elevers kunskapsutveckling (*9 kap. 20-22 §§ skolförordningen*).
- Lärarna använder ändamålsenliga rutiner och former för dokumentation som främjar elevernas kunskapsutveckling och väl återspeglar deras kunskaper i förhållande till kursplanernas kunskapskrav (*AR IUP, AR Planering*).

Författningsstöd

10 kap. 13 § skollagen

Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och (...)

9 kap. 20-22 §§ skolförordningen

Nationella ämnesprov

20 § Nationella ämnesprov ska användas i de ämnen och årskurser som anges i 21 § för att bedöma elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven och, i årskurs 9, även som stöd för betygssättning.

21 § Ämnesprov ska användas i

1. matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3, 6 och 9,
2. engelska i årskurs 6 och 9, och
3. biologi, fysik eller kemi i årskurs 9.

Ämnesprov som avses i första stycket 3 ska fördelas så att varje elev ska delta i prov i endast ett ämne och att antalet provdeltagare så långt som möjligt blir lika stort för varje ämnesprov.

22 § Ämnesprov ska genomföras i slutet av årskursen. Statens skolverk får dock meddela föreskrifter om att ämnesprov i årskurs 9 får genomföras vid en annan tidpunkt.

Skolverket får meddela närmare föreskrifter om ämnesprov.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har /.../.

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

/.../

Mål

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna /.../.

Riktlinjer

Läraren ska

- genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling,
- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn /.../.

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklingssamtal

Skolans lärare bör

- ha gemensamma rutiner och former för dokumentation av eleverna kunskapsutveckling
- utveckla ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Genomförande

Läraren bör i sin ledning av undervisningen

- försäkra sig om att undervisningen leder mot de mål som konkretiseras i planeringen genom att anpassa undervisningen till varje enskild elevs behov av stöd och stimulans
- se till att eleverna förstår syftet med de aktiviteter som ska ske i undervisningen, vilka kunskaper de ska ges möjlighet att utveckla samt hur de ska få visa sina kunskaper
- kontinuerligt ge varje elev konstruktiv återkoppling på hennes eller hans kunskapsutveckling och tydliggöra vad som behöver utvecklas vidare

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- kontinuerligt analysera de kunskaper som eleven visat utifrån vad som behandlats i undervisningen, för att kunna göra helhetsbedömningar av kunskaperna och jämföra dessa med kunskapskraven
- använda sig av ändamålsenliga bedömningsformer som ger eleverna goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
 - genomföra, följa upp och dokumentera undervisningen
 - kommunicera med elever och vårdnadshavare vad som är syftet med undervisningen och hur den ska genomföras
- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevernas kunskaper och som ger grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare

1.5 Lärarna följer upp undervisningen

Här undersöks hur lärarna följer upp och utvärderar sin planering och undervisning samt bedömnings- och dokumentationsformer.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna analyserar i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har gett eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen (*AR Planering*).
- Lärarna identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen för att eleverna ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen (*AR Planering*).
- Lärarna utvärderar i vilken mån bedömnings- och dokumentationsformerna som används är praktiska och ändamålsenliga (*AR Planering*).

Författningsstöd

Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg

RIKTLINJER

Läraren ska

utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Uppföljning

Läraren bör

- analysera i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har gett eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen
- identifiera vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen för att eleverna ska ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen, samt
- utvärdera i vilken mån de bedömnings- och dokumentationsformer som används är ändamålsenliga

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
 - genomföra, följa upp och utvärdera undervisningen

1.6 Lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanerna.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna ger fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas kunskapskrav (3 kap. 4 §, 10 kap. 12 § skollagen, Lgr 11, 2.4 och 2.7).

Författningsstöd

3 kap. 4 § skollagen

Eleven och elevens vårdnadshavare och vårdnadshavare för ett barn i förskolan ska fortlöpande informeras om elevens eller barnets utveckling.

10 kap. 12 § skollagen

Utvecklingssamtal och individuell utvecklingsplan

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen.

Lgr 11, 2.4 SKOLA OCH HEM

Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.

Läraren ska

- samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling, och
- hålla sig informerad om den enskilda elevens personliga situation och iaktta respekt för elevens integritet.

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

Riktlinjer

Läraren ska

- genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling,
- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn,
- med utgångspunkt i föräldrarnas önskemål fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Dokumentation

Läraren bör

- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevens kunskaper och som ger grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare

2. Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår kursplanernas kunskapskrav?

2.1 Lärarna använder ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper

Här undersöks om läraren har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper och om lärarna använder olika underlag för bedömning samt om eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper är allsidig och olika underlag används för att analysera kunskaperna så att eleverna ges goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt (*Lgr 11, 2.7, AR Planering*).

Författningsstöd

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna.

Riktlinjer

Läraren ska

/.../

- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn /.../

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- använda sig av ändamålsenliga bedömningsformer som ger eleverna goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt

2.2 Vårdnadshavares kännedom om kunskapskraven

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare information om kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna ger vårdnadshavarna information om kunskapskraven i alla ämnen som eleverna får undervisning i (*Lgr 11,1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.4., AR IUP*).

Författningsstöd

Lgr 11, 1, Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. /.../

Lgr 11, 2.4

Läraren ska

Samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling,

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklingssamtal

Elevens lärare bör

- beskriva hur de nationella målen har konkretiserats i undervisningen

Den individuella utvecklingsplanens innehåll

De skriftliga omdömena bör

- utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella målen och lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera fortsatt lärande

Den framtidsytande planeringen bör

- sammanfattande ange vilka kunskaper och förmågor eleven ska utveckla.

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
 - kommunicera med elever och vårdnadshavare vad syftet är med undervisningen och hur den ska genomföras.